

Utrecht dé fietsregio

Resultaten

Uitvoeringsprogramma Fiets

2019-2023

UITVOERINGSPROGRAMMA FIETS

Provincie Utrecht heeft een flinke ambitie op fietsgebied. Het aantal inwoners en bezoekers van onze regio groeit de komende decennia sterk. Om onze provincie bereikbaar, groen en gezond te houden, stimuleren we daarom het gebruik van de fiets. Fietsen is gezond, goed voor het milieu en neemt in onze drukke provincie minder ruimte in dan de auto. Fietsen hoort bij Utrecht.

Samen met gemeenten, andere wegbeheerders en partners werken we eraan om van de fiets de meest aantrekkelijke en populaire manier van verplaatsen te maken voor ritten met een afstand tot 15 kilometer. In 2023 willen we namelijk dat 50% van alle ritten tot 15 kilometer met de fiets wordt afgelegd. Om dit te bereiken moet de basis op orde zijn. Dat betekent dat we eraan werken om alle belangrijke werklocaties, middelbare scholen en knooppunten veilig, comfortabel en snel bereikbaar te maken per fiets.

De provincie Utrecht heeft haar ambitie vertaald in het Uitvoeringsprogramma Fiets 2019-2023 met een budget van bijna 100 mln. euro. We investeren daarmee voor een groot deel in het verbeteren van fietsinfrastructuur en fietsparkeervoorzieningen op gemeentelijk grondgebied. Ook ondersteunen we gemeenten met dataverzameling en informatie om hun beleid te vormen, en door middel van diverse stimuleringscampagnes voor hun inwoners.

We maken fietsen aantrekkelijk en veilig samen met gemeenten, bedrijven, inwoners en belangengroepen. Maar ook gemakkelijk! We zorgen voor soepele overstapmogelijkheden naar het openbaar vervoer bij belangrijke knooppunten. We verbeteren het Regionaal Fietsnetwerk, realiseren doorfietsroutes en kiezen voor innovaties die bijdragen aan gezond leven in onze regio en ver daarbuiten. Met fietscampagnes, en in samenwerking met werkgevers, stimuleren we iedereen om vaker de fiets te pakken. Niet alleen voor woon-werk verkeer, maar ook om van ons prachtige, diverse landschap te genieten, via recreatieve fietsroutes naar de mooiste plekken in de regio.

We zetten in op:

- het verbeteren van het Regionaal Fietsnetwerk (vlot, veilig en comfortabel)
- het realiseren van doorfietsroutes
- voldoende fietsenstallingen en aantrekkelijke overstapmogelijkheden
- data, kennisontwikkeling en -uitwisseling
- gedragscampagnes om het (veilig) fietsgebruik duurzaam te stimuleren
- profilering

Scan mij met jouw camera:

Bezoek hier de provincie-
webpagina Fiets

Lees hier het
Uitvoeringsprogramma Fiets

Bekijk hier de
subsidiereregeling

TOEKOMSTBEELD FIETS

Provincie Utrecht heeft eind 2021 met gemeenten en Rijkswaterstaat Midden Nederland samen, en in afstemming met de Fietsersbond, het **Regionaal Toekomstbeeld Fiets** opgesteld. Het toekomstbeeld is in het Utrecht Verkeer en Vervoerberaad (UVVB) en de bestuurlijke overleggen van de regio's U10, Amersfoort en Foodvalley positief ontvangen en wordt onderschreven. Gedeputeerde Staten hebben het toekomstbeeld vervolgens vastgesteld.

De aanleiding was een afspraak in het bestuurlijk overleg MIRT. Het Rijk en de regio's hebben eind 2020 in MIRT-verband namelijk besloten om samen een **Nationaal Toekomstbeeld Fiets** op te stellen. Het Regionaal Toekomstbeeld Fiets voor de provincie Utrecht is onze inbreng voor het te vormen Nationaal Toekomstbeeld Fiets in 2022. De ambitie die het Rijk en de regio's (provincies en gemeenten) hebben uitgesproken, is om de fiets in te zetten als volwaardig vervoersmiddel in de bereikbaarheidsopgave en als een belangrijke oplossing in te zetten voor maatschappelijke vraagstukken. Fietsen is namelijk gezond, goed voor het klimaat en ideaal in onze steeds drukker wordende leefomgeving. De plannen voor de schaalprong Fiets in de provincie Utrecht kosten 363 miljoen euro tot 2027 en ruim 1,5 miljard euro tot 2040. Dit is het resultaat van een inventarisatie die is opgenomen in de maatregelentabel in het Regionaal Toekomstbeeld Fiets. Er is een gezamenlijke uitvoeringsagenda en programmering met het Rijk nodig. De eerste stap is nu met het Regionaal Toekomstbeeld Fiets gezet.

Scan mij met jouw camera:

Het Regionaal Toekomstbeeld
Fiets

Bijlage 1: Overzicht
maatregelen fietsroutes

Bijlage 2: Overzicht
maatregelen fietsparkeren

De ambitie is om de fiets te zien als volwaardig vervoermiddel en als dé oplossing voor maatschappelijke vraagstukken. Fietsen is namelijk gezond, goed voor het klimaat en ideaal in onze steeds drukker wordende leefomgeving.

AMBITIES EN DOELSTELLINGEN

De ambitie en doelstellingen voor de fiets zijn in het uitvoeringsprogramma Fiets 2019-2023 uitgewerkt in vier actielijnen:

1. **Regionaal Fietsnetwerk**
2. **Sterke keten**
3. **Slim fietsen**
4. **Gezond en veilig fietsgedrag**

Hieronder volgt een korte toelichting per actielijn zodat u een idee krijgt van wat de provincie al met de gemeenten oppakt en wat de mogelijkheden zijn.

1. Actielijn Regionaal Fietsnetwerk

Ons doel: In 2028 zijn alle belangrijke werklocaties, middelbare scholen en knooppunten veilig, comfortabel en snel bereikbaar per fiets.

Subsidie kwaliteitsverbetering Regionaal Fietsnetwerk

Sinds 2019 zijn (exclusief doorfietsroutes) ruim 50 projecten gesubsidieerd met een bedrag van 12 miljoen ter verbetering van een vlot, veilig en comfortabel Regionaal Fietsnetwerk.

Provincie Utrecht subsidieert 50-65% van de kosten van verbetermaatregelen op het Regionaal Fietsnetwerk. Het percentage hangt af van de mate van prioriteit die vanuit het beleid aan de knelpunten wordt gegeven. Denk hierbij aan veiligheidsmaatregelen, de mate van invloed op fietsgebruik, zoals het opheffen van barrières en de aanpak van een stapeling van knelpunten, en de aanpak van knelpunten op belangrijke corridors en doorfietsroutes.

De knelpuntenanalyse die in 2019 met gemeenten is uitgevoerd en in ons Geografisch Informatie Systeem is opgenomen, vormt de basis van de accountmanagementgesprekken die wij twee keer per jaar met de gemeenten hebben. Twee keer per jaar kunnen gemeenten ook subsidieaanvragen indienen voor een bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van het Regionaal fietsnetwerk.

Intentieovereenkomsten getekend met regio's U10, Amersfoort en Foodvalley

De provincie heeft met iedere regio (regio U10, regio Amersfoort en regio Foodvalley) een intentieovereenkomst afgesloten. In deze intentieovereenkomsten hebben de gemeenten en de provincie de intentie uitgesproken over welke fietsprojecten ter verbetering van het Regionaal Fietsnetwerk in de periode tot en met 2023 worden opgepakt en waaraan de provincie in principe bereid is een bijdrage te leveren, met inachtneming van de subsidievoorwaarden. Monitoring blijft plaatsvinden en jaarlijks staat het onderwerp op de agenda tijdens de bestuurstafels.

Provinciale regierol op de realisatie van negen doorfietsroutes

De provincie neemt de regierol in de realisatie van negen doorfietsroutes (voorheen onder de naam: 'snelfietsroutes') en heeft hiervoor bijna 45 miljoen euro gereserveerd. Nauwe samenwerking met de gemeenten en andere wegbeheerders is nodig om deze regionale doorfietsroutes aan te kunnen leggen. Sinds 2019 zijn daarom per route intentieovereenkomsten getekend om de samenwerking tussen provincie en betrokken gemeenten vast te leggen. Na een fase van gezamenlijk onderzoek, ontwerp en een eerste ronde participatie, volgt bij overeenstemming over de uitvoeringsafspraken (over tracé, ontwerp en kosten) de ondertekening van een samenwerkings- en realisatieovereenkomst. Voor zes van de routes zijn deze uitvoeringsovereenkomsten inmiddels getekend. In totaal is daarmee inmiddels 52 miljoen euro aan investeringen in doorfietsroutes vastgelegd. De bijdrage van de provincie hierin is 37 miljoen euro. Daarna volgen de voorbereiding van de uitvoering (verder ontwerp en participatie, vergunningprocedures, opstellen contract en aanbesteding) en de uitvoering zelf. Ook in de realisatiefase kan de provincie – wanneer gewenst – een rol pakken: de provincie voert dan in mandaat van de gemeente het project uit.

In een oogopslag:

Nr.	Doorfietsroute	Fase	Klaar
1	USP – Houten	Planstudie	n.t.b.
2	Houten – Lage Weide	Vorbereiding uitvoering	2025
3	Utrecht – Hilversum	Planstudie	n.t.b.
4	Amersfoort – Hilversum	Vorbereiding uitvoering	2027
5	USP – Veenendaal	Vorbereiding uitvoering	2024
6	Woerden – Utrecht	Vorbereiding uitvoering	2024
7	Utrecht – IJsselstein	Vorbereiding uitvoering	2024
8	Amersfoort – Bunschoten	Uitvoering	2023
9	Utrecht – Amersfoort	Uitvoering	2023

Digitale kaart met
doorfietsroutes (storymap)

De provincie is ook gestart met de studies naar de fietsbrug over de A12 bij Bunnik op de doorfietsroute Houten-USP (6,5 miljoen van de 14 miljoen al beschikbaar via het 'U Ned No regret'-pakket) en de fietsbrug over de Hollandse IJssel (5 miljoen) op de doorfietsroute IJsselstein-Utrecht. Voor beide bruggen (kunstwerken) is het budget nog niet (volledig) beschikbaar. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het opheffen van barrières. De verkenning naar een verbeterde fietsverbinding via de Demkabrug wordt door GoedopWeg en gemeente Utrecht opgepakt (budget nog niet (volledig) gereserveerd bij de partijen). Deze verbinding is onderdeel van de doorfietsroute Dom-Dam (Utrecht-Amsterdam). Provincie Gelderland voert een verkenning uit naar een doorfietsroute Den Bosch – Utrecht via een nog aan te leggen brug over de Lek bij Culemborg (nog geen budget voor gereserveerd bij de partijen). De definitieve plannen voor de fietsbrug over de Lek van Vianen richting Houten langs de A27 worden uitgewerkt, samen met de aanpak voor de A27 (budget is gereserveerd, planning realisatie is 2030).

Adviesraad Fietsroutes

De provincie heeft een Adviesraad Fietsroutes in het leven geroepen die gevraagd en ongevraagd advies geeft. In deze adviesraad zitten partijen als ANWB, VVN, Fietsersbond, NMU, RWS etc. De raad heeft twee adviezen opgeleverd in 2021 over de realisatie van fietspaden in natuurgebieden (Natuurladder opgesteld en wordt intern gehanteerd en gedeeld met gemeenten) en de naamgeving van snelfietsroutes (advies: hanteer naam Doorfietsroutes, is doorgevoerd).

Revisie fietsknooppuntensysteem

Het fietsknooppuntensysteem zorgt ervoor dat recreatieve fietsers makkelijk hun weg vinden in onze aantrekkelijke provincie. Dit systeem is eind 2023 volledig vernieuwd. In 2021 zijn we, samen met het Routebureau Utrecht, aan de slag gegaan met de verkenning van de revisie van het recreatief fietsknooppuntensysteem. Hiermee slaat het uitvoeringsprogramma Fiets een brug met het thema Recreatie.

2. Actielijn Sterke keten

Ons doel: voldoende kwalitatief goede voorzieningen bij (OV)-knooppunten en op bedrijventerreinen om – naast de fiets - het gebruik van het OV te stimuleren in de ketenreis en de noodzakelijke strekking van regionale buslijnen mogelijk te maken.

Financiering en subsidiering van projecten

De provincie draagt maximaal 60% bij aan de planvorming en realisatie van maaiveldstallingen bij stations en maximaal 25% voor specials. De provincie draagt maximaal 90% bij aan de realisatie van fietsparkeerplekken bij bushaltes met een regionale functie en projecten die het fietsgebruik in de last mile stimuleren. Alles met inachtneming van de subsidievoorwaarden. Ook zetten we met GoedopWeg in op het vergroten van het verantwoordelijkheidsgevoel van werkgevers voor het bieden van duurzame mobiliteitsoplossingen aan werknemers.

Sinds de start van het Uitvoeringsprogramma Fiets heeft de provincie via subsidies bijgedragen aan de realisatie of planstudie van 5.970 fietsparkeerplekken op stations inclusief een zelfservice fietsenstalling en aan ruim 2.900 fietsparkeerplekken bij gemeentelijke bushaltes. Daarnaast heeft de provincie zelf bijna 400 fietsparkeerplekken bij provinciale bushaltes gerealiseerd. In 2020 is – onder coördinatie van de provincie Utrecht - Rijksgeld aangevraagd en beschikbaar gekomen voor de realisatie van fietsparkeerplekken op negen stations en een planstudie voor drie stations. Inmiddels zijn concrete afspraken gemaakt met ProRail en ook de meeste betrokken gemeenten over de realisatie van de fietsparkeerplekken bij deze stations. We hebben in opdracht van U Ned met de gemeente Utrecht, NS en ProRail een Brede Variantenstudie uitgevoerd, met als doel om te onderzoeken hoe de fietsparkeerdruk rond Utrecht CS verminderd kan worden. Aan de maatregelen die hieruit zijn gekomen, wordt gewerkt. Ten slotte is een bijdrage geleverd aan de start van enkele deelfietsprojecten op bedrijventerreinen.

De verkenning naar de kwaliteitsverbetering van **busstation Lekbrug Vianen**, die de provincie met Vijfheerenlanden samen heeft uitgevoerd, is afgerond. Hierbij zijn de (toekomstige) gebruikers van het busstation nauw betrokken geweest. Dit heeft geresulteerd in door gemeente en provincie gedragen maatregelenpakketten (één pakket met quick wins inclusief de uitbreiding van 50 fietsparkeerplekken en één pakket voor de korte/middellange termijn).

Fietsparkeeropgave stations in de provincie Utrecht

Stations	Uitvoeringsperiode	Financiering/dekking
Utrecht Lunetten, Utrecht Vleuten, Amersfoort Centraal, Breukelen, Den Dolder, Maarn, Veenendaal Centrum en Veenendaal West	Realisatie 2.912 fietsparkeerplaatsen tussen 2021-2027	Klimaatakkoord (Rijk), Uitvoeringsprogramma Fiets 2019–2023 (provincie)
Abcoude, Soest Zuid	Realisatie 419 fietsparkeerplaatsen in 2021–2022	Rutte III gelden en Uitvoeringsprogramma Fiets 2019–2023 (provincie) (Abcoude), VERDER (Soest)
Amersfoort Schothorst, Amersfoort Vathorst en Bilthoven	Planstudie 2.831 fietsparkeerplaatsen in 2021–2022	Klimaatakkoord (Rijk) voor planstudie, Uitvoeringsprogramma Fiets 2019–2023 (provincie) en gemeenten. Nog geen dekking voor realisatie
Utrecht Centraal, Utrecht Overvecht, Leidsche Rijn en Vaartsche Rijn	Planstudie en realisatie 8.500 fietsparkeerplaatsen tussen 2021–2027	Alleen dekking voor planstudie Overvecht en Vaartsche Rijn vanuit Rutte III en Uitvoeringsprogramma Fiets 2019–2023 (provincie)
(IC) station Lunetten-Koningsweg	Planstudie en realisatie circa 15.000 tot 20.000 fietsparkeerplaatsen tussen 2027–2040	Geen
Utrecht Zuilen, Utrecht Terwijde, Soestdijk, Soest, Soest Zuid, Houten Castellum, Bunnik, Amersfoort Centraal noordzijde, Woerden	Planstudie en realisatie 4.769 fietsparkeerplaatsen tussen 2027–2040	Geen

3. Actielijn Slim fietsen

Gegevens en feiten verzamelen. Daarmee willen we zicht krijgen op het effect van de fietsmaatregelen op de veiligheid, doorstroming en bereikbaarheid van de regio. Naast het inwinnen van meer en betere fietsdata, is het overzichtelijk presenteren van informatie belangrijk. Om op een gebruiksvriendelijke manier inzicht te krijgen in de voortgang van het programma Fiets. Om kennis actief te delen. En om daarmee ook Utrecht te profileren als dé fietsregio van Europa.

Van data naar kennis

Een sprekend voorbeeld is het project **Snuffelfiets**. Het verbindt de domeinen burgerparticipatie, milieu en mobiliteit, levert nuttige luchtkwaliteits- en fietsdata op, en inspireert andere provincies en landen. Verder werken we aan de doorontwikkeling van het **fietsverkeersmodel BRUTUS** dat informatie geeft over het (potentieel) fietsgebruik op het Regionaal fietsnetwerk in de provincie. De provincie heeft in 2020-2021 **het fietsmeetnet** uitgerold met 51 vaste telpunten en diverse periodieke telpunten voor inwinning van fietsgebruikersdata. Deze data worden direct gedeeld met de Nationale Databank Wegverkeersgegevens (NDW) en geeft ons meer inzicht in het gebruik op het Regionaal fietsnetwerk.

Samen met kennisinstelling Breda University of Applied Sciences is het online **dashboard Atlas Fietsbaar Utrecht** ontwikkeld. Met de Atlas kunnen beleidsmakers, ondernemers en onderzoeksinstituten beter gebruiksvriendelijke fietsinfrastructuur en – beleid ontwikkelen. De tool bevat een gedetailleerde 3D kaart van de provincie Utrecht met algemene informatie over de gebouwde omgeving en informatie over het fietsnetwerk, doorfietsroutes en bijvoorbeeld de fietsbereikbaarheid van belangrijke locaties, vertragingen bij verkeerslichten en knelpunten bij oversteken.

Schwung

'Lekker snel door groen met Schwung'; Met de Schwung-app kunnen fietsers eerder groen krijgen bij een groot aantal verkeerslichten. De Schwung-app maakt via de smartphone van de fietser verbinding met verkeerslichten in de buurt en vraagt al op grotere afstand groen licht aan. Normaal wordt een fietser pas opgemerkt door een detectielus in het fietspad of door gebruik van een knop bij de stopstreep. Met Schwung springt het licht, als de situatie het toelaat, sneller op groen en hoeven fietsers soms niet eens te stoppen. In 2021 zijn alle (intelligente) verkeersregelinstallaties – (i)VRI's – in de hele provincie voorzien van de Schwung applicatie. In het voorjaar van 2022 is Schwung gelanceerd middels een communicatietraject, gekoppeld aan de regionale campagne Ik Fiets. En met succes want het leidde in een paar weken tijd tot 900 nieuwe deelnemers.

Speedpedelec

De provincie was direct betrokken bij het landelijke onderzoek in opdracht van Tour de Force naar de plek op de weg van de speedpedelec. Het rapport van DTV Consultants is opgeleverd in april 2021. In samenwerking met een kopgroep van gemeenten heeft de provincie de invoering van **een regionaal ontheffingssysteem** voor speedpedelecs verkend. Om de speedpedelec berijders, in lijn met het advies van het rapport, de keuze te bieden om van de rijbaan of het fietspad (met een lagere maximumsnelheid) gebruik te kunnen maken. Op dit moment wordt het regionaal ontheffingssysteem uitgerold en vanaf 1 juli zal gemeente Utrecht de ontheffing namens andere gemeenten kunnen verzorgen.

Profilering van Utrecht de (Europese) fietsregio

In september 2021 heeft de provincie met al haar partners, waaronder gemeenten, **de Mobiliteitsweek** – met de campagne *Let's go, regio!* – georganiseerd. Dit was een groot succes met 27 activiteiten aangeboden door 21 verschillende partners. In 2022 herhaalden we de campagne weer en we nodigen gemeenten uit om vooral mee te doen. De kick-off vond plaats op de deel afgezette ring van Amersfoort.

In 2017 zijn we al gaan bouwen aan de **Utrecht Bike Community**. De Utrecht Bike Community is het netwerk voor iedereen die professioneel actief is rondom de fiets, het fietsen en de fietser. Inmiddels een groot succes, want de huidige 600 professionals uit verschillende werkvelden en domeinen vinden elkaar hier en informeren, inspireren en versterken elkaar op de meest uiteenlopende wijzen. Met de Utrecht Bike Community – dat inmiddels een samenwerking is tussen publieke en private partijen – bieden we het podium om alle ambities op fietsgebied voor onze prachtige regio te realiseren.

4. Actielijn Gezond en veilig fietsgedrag

Het doel: het stimuleren van (veilig) fietsgebruik door het inruilen van de auto of het OV door de fiets aantrekkelijker te maken. Hierbij dragen we bij aan de doelstelling: in 2030 vindt 50% van alle ritten onder de 15 kilometer op de fiets plaats.

Naast de focus op de inwoner van en werknemer in de provincie Utrecht richten we ons ook op de doelgroepen die vanuit inclusie aansluiting moeten vinden voor meer fietsgebruik. Kunnen, gaan en blijven fietsen zijn bij ons de stappen die we doorlopen om meer mensen op de fiets te krijgen en te houden. Nieuwe Nederlanders die het soms nog niet *kunnen*, kinderen of mbo-leerlingen die (meer) moeten *gaan* fietsen en *blijven* fietsen voor de doorgewinterde fietser die soms toch te vaak de auto nog even pakt. In onze stimuleringscampagnes werken we samen met gemeenten en zetten we via GoedopWeg in op de werkgeversaanpak. Ook werken we steeds meer samen aan stimuleringsacties binnen specifieke gebieden, gekoppeld aan de realisatie van doorfietsroutes of wegwerkzaamheden.

Het is mogelijk om – onder andere als gemeente – een subsidiebijdrage te krijgen voor de lancering van een eigen initiatief dat erop gericht is om meer mensen vaker en duurzaam op de fiets te krijgen. De bijdrage is maximaal 90% en is met inachtneming van de subsidievoorwaarden. Er is nog werk aan de winkel om het doel te bereiken want op dit moment vindt 38% van alle ritten onder de 15 km op de fiets plaats.

Campagnes

We zijn in 2020 de regionale gedragscampagne **Ik Fiets** gestart. Door de coronacrisis zijn creatieve invalshoeken bedacht en uitgewerkt. Deze *lessons learned* nemen we mee in het vervolg.

De campagne **Fietsen is fun** voor kinderen is in samenwerking met de ANWB uitgerold. We zijn financier en kwartiermaker voor de landelijke campagne **Doortrappen**, die als doel heeft om senioren op een veilige manier duurzaam te laten doorfietsen. Een groot aantal gemeenten zijn inmiddels Doortrappen-gemeente.

Voor de **Vuelta** ontwikkelden we een activatieprogramma dat was gericht op het (duurzaam) stimuleren van het fietsgebruik.

Scan mij met jouw camera:

Ik Fiets-campagne

Doortrappen

Samen maken we van Utrecht dé fietsregio van Europa!

Heeft u vragen en/of opmerkingen? Mail dan naar fiets@provincie-utrecht.nl